

SCHRIFTELIJKE VRAGEN AAN HET COLLEGE

Nb: vragen en antwoorden worden verzonden aan College, MT en alle raadsleden.

INDIENING

Steller vragen: Sjors van der Weijden (CDA)

Datum: 6 mei 2025

Onderwerp: Gemeentelijke monumenten

Wijze van beantwoording: schriftelijk

Omdat: Het CDA Heemstede hecht veel belang aan het dorpse karakter en bijbehorende erfgoed van Heemstede, we waren dan ook blij met het voornemen van het college in 2023 een erfgoedvisie op te stellen.

VRAAG

1. 23-01-24 is als C-stuk aangeboden 'Vaststellen plan van aanpak erfgoedvisie Heemstede 2024'. Hoe staat het ervoor, is er inmiddels een erfgoedvisie?
2. Het Lorens de Haas laboratorium is een gemeentelijk monument, het gebouw staat al tijden leeg wat de doet de gemeente om te handhaven dat het gebouw niet onherstelbaar verloederd en dat de monumentenstatus wordt gewaarborgd?
3. Er loopt een gerechtelijke procedure tegen de huidige eigenaar vanuit de gemeente om een monumenten status voor het voormalige postkantoor te verkrijgen, is er getoetst of het verlenen van vergunning om te verhuren aan het COA misschien gevolgen heeft voor het verkrijgen van deze monumenten status?
4. Ook de Bollenschuur aan Manpadslaan 12 is een gemeentelijk monument wat compleet in verval staat, wordt hier op dit moment gehandhaafd?
5. Er zijn in overleggen met HVHB diverse panden aangedragen voor toetsing op diverse waarden erfgoed/gezichtsbepalend/culturele waarde voor Heemstede, bent u bekend met deze lijst en wat doet u met deze voordrachten?
6. Onderstaande panden zijn bijvoorbeeld ook aangedragen, Van Merlenlaan 23, Bronstee mavo, Jacobaschool. Klopt het dat ervoor Van Merlenlaan 23 een sloopvergunning is afgegeven?
7. Ook voor de Bronstee mavo is het college voornemens eventuele nieuwbouw toe te laten, waarom worden de adviezen vanuit de HVHB niet ter harte genomen?

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 27 mei 2025

Zaaknummer : 1314838
Team : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : A.M.C.E. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: Beantwoording schriftelijke vragen over gemeentelijke monumenten

☐ Ter informatie/update	☐ Toezeggingen/actielijst commissie of raad
☒ Beantwoording schriftelijke vragen	☐ Overige

U krijgt antwoord op de schriftelijke vragen van CDA die zijn ingediend op 6 mei 2025 over gemeentelijke monumenten.

Vraag

1. 23-01-24 is als C-stuk aangeboden 'Vaststellen plan van aanpak erfgoedvisie Heemstede 2024'. Hoe staat het ervoor, is er inmiddels een erfgoedvisie?
2. Het Lorens de Haas laboratorium is een gemeentelijk monument, het gebouw staat al tijden leeg wat de doet de gemeente om te handhaven dat het gebouw niet onherstelbaar verloederd en dat de monumentenstatus wordt gewaarborgd?
3. Er loopt een gerechtelijke procedure tegen de huidige eigenaar vanuit de gemeente om een monumenten status voor het voormalige postkantoor te verkrijgen, is er getoetst of het verlenen van vergunning om te verhuren aan het COA misschien gevolgen heeft voor het verkrijgen van deze monumenten status?
4. Ook de Bollenschuur aan Manpadslaan 12 is een gemeentelijk monument wat compleet in verval staat, wordt hier op dit moment gehandhaafd?
5. Er zijn in overleggen met HVHB diverse panden aangedragen voor toetsing op diverse waarden erfgoed/gezichtsbepalend/culturele waarde voor Heemstede, bent u bekend met deze lijst en wat doet u met deze voordrachten?

6. Onderstaande panden zijn bijvoorbeeld ook aangedragen, Van Merlenlaan 23, Bronstee mavo, Jacobaschool. Klopt het dat ervoor Van Merlenlaan 23 een sloopvergunning is afgegeven?
7. Ook voor de Bronstee mavo is het college voornemens eventuele nieuwbouw toe te laten, waarom worden de adviezen vanuit de HVHB niet ter harte genomen?

Antwoord

1. ***23-01-24 is als C-stuk aangeboden 'Vaststellen plan van aanpak erfgoedvisie Heemstede 2024'. Hoe staat het ervoor, is er inmiddels een erfgoedvisie?***

Het opstellen van de erfgoedvisie heeft meer tijd gekost dan verwacht. De erfgoedvisie is in concept gereed en ligt nu bij een externe leesgroep (waarin diverse stakeholders, zoals erfgoedinstellingen als de HVHB en monumenteigenaren). Tot eind juni hebben stakeholders de mogelijkheid om hun input te delen. Naar verwachting leggen we de erfgoedvisie in het 4^e kwartaal van 2025 voor aan de raad.

2. ***Het Lorentz de Haas laboratorium is een gemeentelijk monument, het gebouw staat al tijden leeg wat de doet de gemeente om te handhaven dat het gebouw niet onherstelbaar verloederd en dat de monumentenstatus wordt gewaarborgd?***

De Erfgoedverordening Heemstede 2017 biedt hier nu geen instrumenten voor. Artikel 10 van de Erfgoedverordening regelt de verplichtingen voor een gemeentelijk monument. De instandhoudingsplicht is daarin niet opgenomen. Dit artikel verbiedt het beschadigen of vernielen van een gemeentelijk monument. Dan gaat het om actieve handelingen. Voor het aanbrengen van wijzigingen aan een gemeentelijk monument is op basis van artikel 10 van de Erfgoedverordening een omgevingsvergunning nodig. Artikel 15, 16 en 17 regelen hoe hierop kan worden toegezien en gehandhaafd. Maar de verordening voorziet niet in plichten tot instandhouding en instrumenten om dit af te dwingen. Bij het aanpassen van de Erfgoedverordening (voorzien eind 2025) stellen we voor om dit punt actief mee te nemen. De leegstandsverordening is op het Lorentz de Haas laboratorium niet van toepassing (zie beantwoording schriftelijke vragen Raadsinformatiebericht d.d. 15 april 2025).

3. ***Er loopt een gerechtelijke procedure tegen de huidige eigenaar vanuit de gemeente om een monumenten status voor het voormalige postkantoor te verkrijgen, is er getoetst of het verlenen van vergunning om te verhuren aan het COA misschien gevolgen heeft voor het verkrijgen van deze monumenten status?***

Sinds de uitspraak van rechtbank Noord-Holland van 7 februari 2024 is het voormalige postkantoor (Binnenweg 160) een gemeentelijk monument. Dit besluit is nog niet onherroepelijk. De eigenaar van het voormalige postkantoor is bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in hoger beroep gegaan tegen het besluit om Binnenweg 160 aan te wijzen als gemeentelijk monument. Het is nog niet bekend wanneer deze zaak wordt behandeld.

Op dit moment gelden voor het voormalig postkantoor de regels voor een gemeentelijk monument. Dit betekent dat de eigenaar, of een toekomstig huurder via de eigenaar, voor wijzigingen aan het pand altijd een omgevingsvergunning nodig heeft. In het proces van vergunningverlening zit de toets of wijzigingen de monumentale waarden aantasten.

4. ***Ook de Bollenschuur aan Manpadslaan 12 is een gemeentelijk monument wat compleet in verval staat, wordt hier op dit moment gehandhaafd?***

Voor de bollenschuur aan de Manpadslaan geldt hetzelfde als voor het Lorentz de Haas laboratorium. De gemeente heeft niet de bevoegdheid handhavend op te treden. Bij het aanpassen van de Erfgoedverordening (voorzien eind 2025) stellen we voor om dit punt actief mee te nemen.

5. ***Er zijn in overleggen met HVHB diverse panden aangedragen voor toetsing op diverse waarden erfgoed/gezichtsbepalend/culturele waarde voor Heemstede, bent u bekend met deze lijst en wat doet u met deze voordrachten?***

De HVHB heeft in de afgelopen jaren enkele rapporten aangeleverd met objecten die zij monumentwaardig achten. Dit waren geen concrete aanvragen voor gemeentelijke monumentenstatus.

In februari 2024 heeft de HVHB het rapport 'Monumentwaardige objecten en ensembles' aangeboden aan de portefeuillehouder. Dit was geen direct verzoek om gemeentelijke monumentenstatus. Met de HVHB is besproken dat we deze lijst van 10 objecten en 10 ensembles (waarvan 8 objecten en 9 ensembles in Heemstede) actief zullen oppakken in samenhang met de erfgoedvisie. Het voorstel in de erfgoedvisie is om meer beschermingsvormen in te voeren dan alleen de zwaardere vorm van het gemeentelijk monument. Een van de mogelijke beschermingsvormen is bijvoorbeeld 'karakteristiek object' waarbij beschermregels minder stringent zijn maar de identiteit van een object wel in stand blijft. Als de erfgoedvisie is vastgesteld, kunnen we per object en ensemble in kaart brengen welke beschermingsvorm passend is.

Naderhand heeft de HVHB in mei 2024 nog een aanvulling op het rapport gestuurd van 3 monumentwaardige scholen in Heemstede. Ook hierbij is aangegeven dat we eerst de erfgoedvisie willen maken om op basis daarvan de passende beschermingsvorm te bepalen.

6. ***Onderstaande panden zijn bijvoorbeeld ook aangedragen, Van Merlenlaan 23, Bronsteemavo, Jacobaschool. Klopt het dat ervoor Van Merlenlaan 23 een sloopvergunning is afgegeven?***

De Bronsteemavo staat op een longlist van 52 monumentwaardige objecten die de HVHB in 2021 heeft opgesteld; het gebouw staat niet op de bovengenoemde lijst van 20 'Monumentwaardige objecten en ensembles' van februari 2024. Ook staat het gebouw niet op de lijst van 3 monumentwaardige scholen van mei 2024.

De Jacobaschool staat niet op de longlist en ook niet op de lijst van 3 monumentwaardige scholen.

Van Merlenlaan 23 staat wel op de longlist en ook in de lijst van 20 monumentwaardige objecten en ensembles. Voor dit pand is op 5 april 2025 een sloopmelding ingediend bij ODIJmond. Op 24 april 2025 heeft ODIJmond de melding akkoord bevonden. Op 1 mei 2025

heeft de HVHB formeel het verzoek ingediend om dit Noorse landhuis ('De Echo') aan te wijzen als gemeentelijk monument.

7. ***Ook voor de Bronstee mavo is het college voornemens eventuele nieuwbouw toe te laten, waarom worden de adviezen vanuit de HVHB niet ter harte genomen?***

De adviezen van de HVHB nemen we natuurlijk ter harte. De integrale belangenafweging kan wel een andere uitkomst tot gevolg hebben.